Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0218

Kommissionens rapport för 2025 om Nordmakedonien

Europaparlamentets resolution av den 17 juni 2026 om kommissionens rapport för 2025 om Nordmakedonien (2025/2254(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Nordmakedonien, å andra sidan[1],

– med beaktande av Nordmakedoniens ansökan om medlemskap i Europeiska unionen, som lämnades in den 22 mars 2004,

– med beaktande av Europeiska rådets beslut av den 16 december 2005 om att bevilja Nordmakedonien status som kandidatland,

– med beaktande av rådets slutsatser av den 18 juli 2022 om utvidgningen – Nordmakedonien och Albanien och av den 17 december 2024 om utvidgningen,

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1529 av den 15 september 2021 om inrättande av instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III)[2],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1449 av den 14 maj 2024 om inrättande av faciliteten för reformer och tillväxt för västra Balkan[3],

– med beaktande av Nordmakedoniens reformagenda, som godkändes av kommissionen inom ramen för faciliteten för reformer och tillväxt

---

1 EUT L 84, 20.3.2004, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2004/239(2)/oj.
2 EUT L 330, 20.9.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 EUT L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

för västra Balkan den 23 oktober 2024,

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 5 februari 2020 *Förbättra anslutningsprocessen – Ett trovärdigt EU-perspektiv för västra Balkan* (COM(2020)0057),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 8 november 2023 *Ny tillväxtplan för västra Balkan* (COM(2023)0691),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 mars 2024 om reformer och politisk översyn inför utvidgningen (COM(2024)0146),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 8 juli 2025 *2025 års rapport om rättsstatsprincipen* (COM(2025)0900), åtföljt av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar *2025 Rule of Law Report – Country Chapter on the rule of law situation in North Macedonia* (SWD(2025)0930),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 4 november 2025 *2025 års meddelande om EU:s utvidgningspolitik* (COM(2025)0690), åtföljt av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar *North Macedonia 2025 Report* (SWD(2025)0753),

– med beaktande av den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna och Europadomstolens rättspraxis,

– med beaktande av de toppmöten mellan EU och länderna på västra Balkan som hölls i Sofia, Zagreb och Brdo pri Kranju 2018, 2020 och 2021, och de förklaringar som antogs efter toppmötena,

– med beaktande av förklaringen från toppmötet mellan EU och västra Balkan den 17 december 2025 i Bryssel,

– med beaktande av slutrapporten av den 23 september 2024 från valobservatörsuppdraget avseende presidentvalet den 24 april 2024 och parlamentsvalet den 8 maj 2024 i Nordmakedonien från Kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE),

– med beaktande av det nittonde mötet i stabiliserings- och associeringskommittén mellan Europeiska unionen och Republiken Nordmakedonien,

– med beaktande av de gemensamma rekommendationer som antogs vid det 24:e mötet i den gemensamma parlamentarikerkommittén EU–Nordmakedonien, som hölls den 26–27 november 2025 i Strasbourg,

– med beaktande av sina tidigare resolutioner om Nordmakedonien, i

synnerhet resolutionen av den 24 oktober 2019 om inledande av anslutningsförhandlingar med Nordmakedonien och Albanien[4],

– med beaktande av sin resolution av den 29 februari 2024 om fördjupad integration i EU inför framtida utvidgningar[5],

– med beaktande av sin resolution av den 11 mars 2026 om EU:s utvidgningsstrategi[6],

– med beaktande av 2001 års Ohrid-ramavtal,

– med beaktande av fördraget om vänskap, god grannsämja och samarbete mellan Bulgarien och Nordmakedonien, som undertecknades den 1 augusti 2017 och ratificerades i januari 2018,

– med beaktande av det slutgiltiga avtalet om biläggande av meningsskiljaktigheter enligt FN:s säkerhetsråds resolutioner 817 (1993) och 845 (1993), upphörandet av interimsavtalet från 1995 och inrättandet av ett strategiskt partnerskap mellan Grekland och Nordmakedonien den 17 juni 2018, även kallat Prespa-avtalet,

– med beaktande av FN:s tredje konferens om standardisering av geografiska namn 1977,

– med beaktande av uppföljningsdialogen med Nordmakedonien och den tillhörande rapport som Europarådets parlamentariska församling antog den 8 januari 2026,

– med beaktande av den sjätte rapporten från Europeiska kommissionen mot rasism och intolerans om Nordmakedonien, som antogs den 29 juni 2023,

– med beaktande av det gemensamma arbetsdokumentet från avdelningarna *Objectives and Indicators to frame the implementation of the Gender Action Plan III (2021-25)* (SWD(2020)0284), som åtföljer det gemensamma meddelandet av den 25 november 2020 från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik *EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet – en ambitiös agenda för jämställdhet och kvinnors egenmakt i EU:s yttre åtgärder* (JOIN(2020)0017), samt genomförandeplanen på landsnivå för Nordmakedonien,

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor (A10-0162/2026), och av följande skäl:

---

4 EUT C 202, 28.5.2021, s. 86.
5 EUT C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.
6 Antagna texter, P10_TA(2026)0077.

A. Nordmakedonien har haft status som EU-kandidatland sedan 2005, och genomgången av regelverket slutfördes framgångsrikt i december 2023.

B. Nordmakedoniens strategiska engagemang för anslutning till EU och det nationella samförståndet mellan de politiska partierna är orubbligt, och medborgarnas stöd för EU-medlemskap har ökat med nästan 10 % till 71 % jämfört med 2024.

C. EU:s utvidgningspolitik fortsätter att vara en strategisk investering i fred, demokrati, stabilitet och välstånd i Europa, och anslutningsprocessens trovärdighet är avhängig strikta villkor och rättvis behandling av kandidatländerna. Kandidatländerna måste fullt ut uppfylla Köpenhamnskriterierna och ansluta sig till de europeiska värdena. Bilaterala frågor bör lösas bilateralt och i linje med internationell rätt och bör inte utnyttjas för att blockera eller ytterligare politisera utvidgningsprocessen. Trovärdigheten i EU:s utvidgningspolitik är också avhängig av att kandidatländerna genomför reformer och att EU fullgör sina åtaganden när alla villkor har uppfyllts.

D. Parlamentet har konsekvent stött Nordmakedoniens europeiska perspektiv och fört en kontinuerlig dialog med Nordmakedoniens myndigheter, berörda parter och det civila samhället, och understrukit behovet av varaktiga reformer, respekt för demokratiska värden, rättsstaten och mänskliga rättigheter samt fullgörandet av överenskomna åtaganden.

E. Utvandring fortsätter att påverka Nordmakedonien negativt och medför långsiktiga risker för den finansiella bärkraften för samhällsviktiga offentliga tjänster.

F. Politisk polarisering, begränsat partiöverskridande samarbete och ett långsamt genomförande av reformer fortsätter att minska allmänhetens förtroende och deltagande.

G. Särskilt i komplexa historiska sammanhang är frågor som rör språk, identitet och kultur till sin natur känsliga. Att lägga till sådana frågor i utvidgningsdiskussionerna riskerar att komplicera och politisera kandidatländernas anslutningsprocess, och de bör därför hanteras med återhållsamhet och ansvar, på ett sätt som bevarar utvidgningspolitikens integritet.

H. Nordmakedonien har gjort mätbara men långsamma framsteg i genomförandet av sin reformagenda, huvudsakligen med reformer på andra områden än de grundläggande principerna. Genomförandet av reformagendan bidrar till att moderniseringen och utvecklingen av Nordmakedoniens samhälle, ekonomi och institutioner.

I. Rådet har dragit slutsatsen att det är redo att hålla en regeringskonferens utan ytterligare dröjsmål eller ytterligare

politiska beslut, så snart Nordmakedonien har fullgjort sitt åtagande att slutföra de nödvändiga konstitutionella ändringarna i linje med landets interna förfaranden.

J. Enskilda EU-medlemsstater har uttryckt sina ståndpunkter om Nordmakedoniens förhandlingsram.

K. Att hitta en gemensam strategi för att kommunicera och ta sig an det förflutna och skapa en hågkomstkultur på ett ömsesidigt respektfullt sätt är den grund på vilken Bulgarien och Nordmakedonien bör bygga sina framtida förbindelser. Förhållandet mellan de kommande generationerna i Nordmakedonien och Bulgarien kommer att återspegla utbildningsprocesserna i de båda länderna.

1. Europaparlamentet bekräftar sitt fulla stöd för Nordmakedoniens engagemang för EU-medlemskap, på grundval av tydliga och mätbara framsteg och strikta men rättvisa villkor, liksom för de nödvändiga genomgripande förändringar som krävs för att uppfylla anslutningskriterierna. Parlamentet lovordar landets engagemang för europeisk integration och uppmuntrar till fortsatta insatser för att främja EU-inriktade reformer. Parlamentet påminner dock om att framsteg i anslutningsförhandlingarna fortfarande är beroende av ihållande och djupgående reformer och är strikt meritbaserade.

2. Europaparlamentet beklagar bristen på framsteg sedan den senaste rapporten. Parlamentet understryker att reformtakten kräver förnyat politiskt engagemang och tydliga åtgärder, bland annat nödvändiga konstitutionella ändringar, konstruktivt partiöverskridande samarbete och effektiv parlamentarisk tillsyn. Parlamentet förstår att konstitutionella ändringarna är en viktig men splittrande fråga i ett land som har bemästrat många utmaningar på vägen mot att bli en självständig nation. Parlamentet understryker i detta avseende att alla politiska aktörer som engagerar sig för landets väg mot Europa snarast bör förena sina krafter för att genomföra de nödvändiga konstitutionella förändringar som kommer att göra det möjligt att öppna det första förhandlingsklustret. Parlamentet påminner om att partiöverskridande samarbete fortsatt kommer att vara avgörande när den nationella lagstiftningen anpassas till EU:s regelverk under förhandlingarnas gång.

3. Europaparlamentet välkomnar den senaste tidens politiska signaler i Nordmakedonien om ett förnyat åtagande att genomföra reformer. Parlamentet understryker dock att landet kommer att bedömas enbart på grundval av redan genomförda reformer. Parlamentet understryker att bristen på partiöverskridande samarbete för att komma vidare med de konstitutionella ändringarna inte är någon ursäkt för att försena andra nödvändiga reformer, som skulle gynna landet och dess medborgare oavsett hur det går på vägen mot EU.

4. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna, rådet och

kommissionen att skydda anslutningsprocessens förutsägbarhet och trovärdighet, bland annat för att upprätthålla allmänhetens stöd för anslutning i utvidgningsländerna. I detta syfte uppmanas Europeiska rådet och medlemsstaterna med eftertryck att offentligt och otvetydigt signalera att rådet avser att snabbt och villkorslöst fatta ett positivt beslut om att inleda nästa fas i anslutningsförhandlingarna med Nordmakedonien så snart villkoren i dess slutsatser av den 18 juli 2022 är uppfyllda. Parlamentet konstaterar att Nordmakedonien är ett av de länder som varit kandidatland längst, då landet beviljades status som kandidatland för över två årtionden sedan. Parlamentet understryker att Europeiska rådets upprepade senareläggning av inledandet av anslutningsförhandlingar med Nordmakedonien har bidragit till att landets politiska aktörer och medborgare har en negativ uppfattning om utsikterna till EU-anslutning.

5. Europaparlamentet upprepar Europeiska rådets uppmaning från dess slutsatser från 2024 om Nordmakedonien om att påskynda slutförandet av de konstitutionella ändringarna. Parlamentet påminner om att rådet har bekräftat sin beredvillighet att sammankalla ytterligare en regeringskonferens, utan ytterligare dröjsmål eller ytterligare politiska beslut, så snart Nordmakedonien har fullgjort sitt åtagande, i linje med sina interna förfaranden, och att rådet därefter är redo att öppna det första förhandlingsklustret så snart som möjligt, i linje med förhandlingsramen.

6. Europaparlamentet lovordar engagemanget för EU-integration hos befolkningen i Nordmakedonien och det stöd den fortfarande visar för detta projekt två decennier efter att processen inleddes. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram tydliga förslag om hur man kan tillämpa instrument för gradvis integration och garantera ett effektivt genomförande av dem, inbegripet instrumenten inom ramen för tillväxtplanen för västra Balkan, som ett komplement till och inte som en ersättning för fullvärdigt medlemskap, på så många områden som möjligt för att göra det möjligt för Nordmakedoniens medborgare att dra nytta av EU-integrationen före anslutningen.

7. Europaparlamentet påminner om behovet av enhälliga beslut om att öppna och avsluta anslutningsförhandlingar som viktiga politiska milstolpar i utvidgningsprocessen. Parlamentet upprepar sin uppmaning om att stärka EU:s förmåga att agera genom förenklade förfaranden, såsom användning av omröstning med kvalificerad majoritet i de mellanliggande stegen i utvidgningsprocessen, helt i linje med fördragen.

8. Europaparlamentet påminner om att bilaterala tvister mellan länder bör lösas genom öppen dialog och verkligt samarbete, med deltagande av det civila samhället och experter, i en uppriktig anda och i enlighet med internationell rätt, och inte bör instrumentaliseras

i anslutningsprocessen.

9. Europaparlamentet understryker att språkliga, kulturella och nationella identiteter utgör den verkliga grunden för varje land och inte bör ifrågasättas av tredje parter. Parlamentet noterar vidare att sådana frågor inte bör påverka EU-anslutningsprocessen, som är inriktad på genomförandet av EU:s regelverk och anpassningen till EU:s värden och principer enligt Köpenhamnskriterierna och principerna om goda grannförbindelser, och som bör vägledas av objektiva kriterier och enbart grunda sig på meriter. Parlamentet tar kraftfullt avstånd från etnonationalistisk retorik, däribland från politiska aktörer, som underblåser splittring och undergräver goda grannförbindelser och relationer mellan etniska grupper och gemenskaper. Parlamentet uppmanar EU att intensifiera sina insatser för att stävja sådan retorik och dess effekter.

10. Europaparlamentet välkomnar stabiliteten i förbindelserna mellan olika etniska grupper i Nordmakedonien och genomförandet av Ohrid-ramavtalet, bland annat genom rättvisa representationsmekanismer. Parlamentet uppmanar alla aktörer att värna grunderna för landets stabilitet och integritet, främja förbindelser, samarbete och utbyten mellan etniska grupper och minoritetsgrupper och andra gemenskaper och undvika splittrande retorik.

11. Europaparlamentet noterar beslutet av Nordmakedoniens författningsdomstol av den 18 september 2024 om ogiltigförklaring av vissa bestämmelser om kvoter för företrädare för albanska och andra folkgrupper i offentliga institutioner. Parlamentet understryker att landets förvaltning bör återspegla dess multietniska sammansättning. Parlamentet uppmanar myndigheterna att säkerställa en lämplig och rättvis representation av alla folkgrupper i linje med Ohrid-ramavtalet och att ändra och genomföra respektive lagförslag helt i linje med Venedigkommissionens yttrande och EU:s standarder. Parlamentet uppmanar med kraft Nordmakedoniens myndigheter att snarast lösa frågan om användningen av albanska språket vid statliga prov för att säkerställa det praktiska genomförandet av Ohrid-ramavtalet i både lag och anda, och att inte falskeligen framställa studentprotesterna som politiskt drivna eller som en destabiliserande faktor.

12. Europaparlamentet noterar att stabiliserings- och associeringskommittén nyligen välkomnade framstegen med att uppnå riktmärkena för att öppna klustret för grundläggande principer genom färdplaner för reformen av den offentliga förvaltningen och för kapitlen om rättsstatsprincipen. Parlamentet uppmuntrar Nordmakedonien att förbereda och slutföra allt arbete med öppningsriktmärkena för klustret för grundläggande principer i en transparent och meningsfull samrådsprocess med alla berörda parter, inbegripet det civila samhället.

Fungerande demokratiska institutioner

13. Europaparlamentet konstaterar att de demokratiska institutionerna i Nordmakedonien fungerar tillfredsställande, men att den politiska polariseringen kvarstår och fördröjer nödvändiga reformer och utnämningar. Parlamentet beklagar att inga försök har gjorts att anta de konstitutionella ändringar som landet har åtagit sig att genomföra och som är nödvändiga för att anslutningsförhandlingarna ska kunna fortsätta. Parlamentet uppmanar med kraft alla politiska partier som är företrädda i Republiken Nordmakedoniens parlament att lägga den hetsiga kampanjretoriken åt sidan och samarbeta över partigränserna för att nå en överenskommelse om de nödvändiga reformerna. Parlamentet uppmanar EU-institutionerna och medlemsstaterna att göra mer för att underlätta en lösning av denna fråga, bland annat genom tekniskt bistånd och underlättande av dialog.

14. Europaparlamentet understryker att den parlamentariska tillsynen över den verkställande makten bör stärkas ytterligare, och efterlyser förstärkta granskningsmekanismer, bland annat ett större deltagande av oppositionspartier och aktörer i det civila samhället.

15. Europaparlamentet välkomnar att lokalvalen i oktober och november 2025 generellt sett var konkurrenspräglade och att valadministrationen hanterade valförberedelserna på ett mestadels effektivt sätt, trots vissa förfarandemässiga brister. Parlamentet konstaterar att det fortfarande inte har gjorts någon övergripande valreform. Parlamentet upprepar sitt krav på att de kvarstående rekommendationerna från OSSE/ODIHR och Venedigkommissionen ska genomföras på ett transparent sätt, med deltagande av alla berörda parter. Parlamentet efterlyser dessutom större transparens beträffande finansieringen av och utgifterna för politiska partier och politisk reklam, både i traditionella medier och på nätet, särskilt i sociala medier. Parlamentet uppmanar Nordmakedonien att täppa till luckor i lagstiftningen som möjliggör dold påverkan vid val, särskilt genom att reglera politisk reklam på nätet, bland annat genom obligatorisk redovisning av sponsorer, transparens i fråga om utgifter och relevant redovisning av målgruppskriterier, och genom att ta itu med tredjepartsfinansiering och kampanjrelaterade utgiftskanaler. Parlamentet efterlyser en rättvis statlig finansiering och att alla politiska partier och oberoende kandidater ska ha lika tillgång till medierna.

16. Europaparlamentet efterlyser en verklig och meningsfull politisk egenmakt för kvinnor på lokal, regional och nationell nivå för att öka deras deltagande i valprocessen och det politiska beslutsfattandet. Parlamentet rekommenderar vidare att könskvotering införs där den ännu saknas, för att säkerställa efterlevnad av det åtagande om jämn könsfördelning som fastställs i den nationella jämställdhetsstrategin.

17. Europaparlamentet erkänner att måttliga framsteg har gjorts när det gäller reformen av den offentliga förvaltningen och den digitala omvandlingen, vilket har ökat transparensen och effektiviteten i den offentliga sektorn, bland annat genom den nyligen antagna lagstiftningen om elektronisk identifiering i linje med EU:s förordningar. Parlamentet konstaterar dock att det krävs ytterligare insatser, bland annat reformer av det lokala självstyret och ett starkare genomförande av strategin för offentlig förvaltning 2023–2030 som skulle göra det möjligt för lokala förvaltningar att tillhandahålla bättre tjänster till medborgarna, utveckla och genomföra lokala och regionala utvecklingsstrategier och säkerställa att den nödvändiga administrativa kapaciteten finns på plats.

18. Europaparlamentet uppmanar med kraft till ytterligare avpolitisering av den offentliga förvaltningen och ett fullständigt genomförande av meritbaserade rekryteringsförfaranden och urvalsförfaranden för högre chefstjänster, i linje med EU:s standarder.

19. Europaparlamentet välkomnar att en ny ombudsman nyligen har utsetts. Parlamentet ser positivt på att offentliga utfrågningar används som format för utnämningar till offentliga tjänster, vilket stärker transparensen och den offentliga granskningen. Parlamentet uttrycker dock oro över tecken på politisk favorisering i utnämningsförfarandet för ledamöter av kommissionen för förebyggande och skydd mot diskriminering. Parlamentet betonar att likabehandlingsorganen måste verka oberoende, fria från politisk inblandning.

Medierna och det civila samhället

20. Europaparlamentet välkomnar att Nordmakedonien ger tillräckliga rättsliga garantier för yttrandefriheten. Parlamentet noterar dock behovet av ytterligare förbättringar i riktning mot en verkligt gynnsam miljö för fria och oberoende medier. Parlamentet uppmanar medierna att vara återhållsamma med att publicera retorik som kan undergräva förbindelserna mellan etniska grupper och gemenskaper. Parlamentet understryker nödvändigheten av att sociala medieplattformar stärker innehållsmodereringen, särskilt i fråga om etnisk hatpropaganda. Parlamentet uppmuntrar dessutom utvecklingen av lokala och regionala privata medier.

21. Europaparlamentet noterar att ett effektivt genomförande av de rättsliga bestämmelserna om skydd av journalister fortfarande är en utmaning, särskilt i fall av trakasserier på nätet och könsrelaterat våld som riktar sig mot kvinnliga journalister. Parlamentet är bekymrat över att bristen på särskild lagstiftning mot munkavleprocesser (strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt) och den begränsade medvetenheten om denna fråga bland domare, advokater och journalister fortfarande utgör hinder för att effektivt skydda journalister och kritiska röster bland

allmänheten från munkavleprocesser. Parlamentet understryker behovet av att anta nationell lagstiftning som är anpassad till direktivet mot munkavleprocesser[7]. Parlamentet uttrycker oro över den socioekonomiska osäkerheten för mediearbetare, särskilt för kvinnor som arbetar i mediebranschen. Parlamentet uppmanar tjänstemän inom brottsbekämpningen och rättsväsendet att säkerställa effektiva utredningar och sanktioner för angrepp, hot, trakasserier och påtryckningar mot journalister, med särskilt fokus på kvinnliga journalister. Parlamentet uppmanar med kraft de berörda myndigheterna att proaktivt förebygga och systematiskt lagföra alla fall av hatpropaganda, hatbrott och hot, att grundligt utreda attacker i samband med detta och att säkerställa säkerheten för offren, såsom journalister och personer som tillhör minoriteter, gemenskaper och andra utsatta grupper.

22. Europaparlamentet noterar med oro att medieägandet blir alltmer koncentrerat och att det finns risk för dold kontroll genom mellanhänder. Parlamentet efterlyser starkare skyddsåtgärder för redaktionellt oberoende, transparenta metoder för statlig annonsering och skydd av journalister. Parlamentet betonar det akuta behovet av en effektiv mediereform och antagande av effektiva åtgärder mot koncentration, inbegripet full insyn i medieägandet och tilldelningen av offentliga medel för statlig annonsering, samt av efterlevnad av reglerna för konkurrens, statligt stöd och immateriella rättigheter. Parlamentet betonar att mediepluralism är avgörande för demokratins motståndskraft. Parlamentet understryker behovet av att stärka oberoendet och kapaciteten hos medietillsynsmyndigheten, public service-företaget och regleringsmyndigheten för elektronisk kommunikation.

23. Europaparlamentet uttrycker oro över ungerska mediechefers strategiska förvärv av viktiga tv-stationer och nyhetsportaler, vilket gör det möjligt för antieuropeiska narrativ att genomsyra den offentliga debatten i Nordmakedonien.

24. Europaparlamentet uttrycker allvarlig oro över ihållande försök att snedvrida den offentliga debatten och undergräva tilltron till demokratiska institutioner och landets väg mot Europa genom samordnad manipulering av informationsmiljön, inbegripet hemliga påverkansoperationer och illasinnade narrativ. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att göra ytterligare insatser för att stödja Nordmakedonien i kampen mot illasinnad utländsk inblandning i landet, bland annat genom tekniskt bistånd.

---

[7] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1069 av den 11 april 2024 om skydd för personer som deltar i den offentliga debatten mot uppenbart ogrundade anspråk eller rättegångsmissbruk (strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt) (EUT L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

Parlamentet understryker att sådan illasinnad utländsk påverkan försvagar institutionernas trovärdighet och polariserar samhället. Parlamentet uppmanar myndigheterna att inrätta en övergripande och institutionaliserad ram för demokratisk motståndskraft med tydligt definierade ansvarsområden, regelbundna riskbedömningar och offentlig rapportering, i linje med de framväxande EU-standarderna för skydd av demokratiska processer. Parlamentet efterlyser dessutom ökad mediekompetens och digital kompetens, främjande av faktagranskning, bekämpning av hatpropaganda i alla dess former och stärkt motståndskraft mot hybridhot som utmanar demokratiska värden och landets mål om EU-medlemskap.

25. Europaparlamentet noterar att de bristande utsikterna till EU-anslutning de senaste åren har skapat utrymme för auktoritära aktörer att öka sitt engagemang i landet. Parlamentet uppmuntrar därför till transparent och faktabaserad offentlig kommunikation om EU-relaterade reformer och anslutningsprocessen för att upprätthålla ett brett stöd i samhället och motverka desinformation. I detta avseende uppmanas kommissionen kraftfullt att kommunicera mer effektivt med den makedonska allmänheten om den ihållande bristen på politisk vilja att gå vidare med reformer som tar itu med frågor som påverkar alla medborgare i Nordmakedonien.

26. Europaparlamentet välkomnar den i allmänhet gynnsamma miljön för organisationer i det civila samhället, men understryker samtidigt behovet av att involvera det civila samhället mer i prioriterade områden och offentliga samråd. Parlamentet noterar att rådet för samarbete mellan regeringen och det civila samhället har återaktiverats. Parlamentet efterlyser transparent offentlig finansiering för organisationer i det civila samhället, förbättrad lagstiftning och anpassning av den till internationella standarder såsom rekommendationerna från Venedigkommissionen och Europeiska kommissionen mot rasism och intolerans. Parlamentet understryker vikten av att säkerställa inkluderande samråd och transparens med det civila samhällets organisationer. Parlamentet uppmanar kommissionen att stödja organisationer i det civila samhället som noggrant övervakar och vid behov kritiserar genomförandet av EU-relaterade reformer.

Grundläggande rättigheter

27. Europaparlamentet understryker skyldigheten för alla Europarådets medlemsstater att skyndsamt verkställa domar från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Parlamentet framhåller att alla eventuella lagändringar bör vara förenliga med internationella standarder och Venedigkommissionens rekommendationer och vara i linje med rekommendationen från Europeiska kommissionen mot rasism och intolerans, inbegripet lagen om föreningar och stiftelser och verkställandet av domstolsavgöranden om registrering av föreningar.

28. Europaparlamentet konstaterar att den allmänna rättsliga ramen för grundläggande rättigheter i det stora hela är i linje med europeiska standarder. Parlamentet uppmanar dock Nordmakedoniens regering att stärka genomförandet i praktiken, särskilt genom att förbättra den institutionella ramen för jämställdhet och säkerställa effektiva mekanismer för skydd mot könsrelaterat våld och våld i hemmet, tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster och tilldelning av tillräckliga resurser till stödtjänster för brottsoffer. Parlamentet efterlyser ett slutligt antagande av lagen om jämställdhet, lagen om anställningsförhållanden och lagen om förebyggande av och skydd mot trakasserier på arbetsplatsen, i linje med internationella standarder och EU:s regelverk, i syfte att förbättra kvinnors livskvalitet genom att ta itu med centrala jämställdhetsfrågor, särskilt när det gäller tillgång till det politiska, ekonomiska och sociala livet.

29. Europaparlamentet välkomnar 2023 års ändringar av strafflagen för att anpassa den nationella lagstiftningen till Istanbulkonventionen. Parlamentet noterar särskilt övergången till en samtyckesbaserad definition av våldtäkt och det uttryckliga erkännandet av könsrelaterat våld. Parlamentet välkomnar vidare 2026 års ändringar som stärker lagföringen av våld i nära relationer och könsrelaterat våld och kriminaliserar spridning av intima bilder utan samtycke. Parlamentet anser att dessa reformer utgör en viktig anpassning till europeiska standarder.

30. Europaparlamentet framhäver behovet att fortsätta verka för att förbättra situationen för grupper som inte tillhör majoritetsbefolkningen, bland annat i fråga om språkanvändning, samt för att bekämpa diskriminering och främja mångfald. Parlamentet välkomnar framstegen med handlingsplanen för skydd av rättigheterna för personer som tillhör minoriteter eller befolkningsgrupper, och uppmuntrar Nordmakedonien att slutföra den på ett inkluderande sätt och fastställa tydliga riktmärken, mätbara indikatorer och en särskild övervakningsmekanism, i syfte att garantera ett effektivt skydd mot diskriminering och förbättra de grundläggande rättigheterna för alla medborgare i Nordmakedonien. Parlamentet riktar en kraftfull uppmaning till relevanta politiska aktörer att avhålla sig från att använda polariserande och eskalerande språk som kan påverka förbindelserna mellan folkgrupper och minoriteter.

31. Europaparlamentet betonar att Nordmakedoniens etniska och kulturella mångfald utgör en ovärderlig tillgång och bör omvandlas till en källa till styrka för att ytterligare konsolidera demokratisk och inkluderande styrning och påskynda Nordmakedoniens väg mot EU-anslutning. Parlamentet uppmuntrar Nordmakedonien att inkludera alla sina etniska grupper i sin konstitution, främja inkludering, skydda mångfalden, bekämpa diskriminering och stärka den sociala sammanhållningen i linje med europeiska värden och demokratiska

principer, och fullt ut garantera lika rättigheter och möjligheter för alla.

32. Europaparlamentet efterlyser intensifierade insatser för att ta itu med den ihållande socioekonomiska utestängningen av romer. Parlamentet uppmanar med kraft myndigheterna att säkerställa ett effektivt genomförande av strategin för integrering av romer med mätbara indikatorer, ordentlig institutionell övervakning och tillräckliga budgetanslag. Parlamentet uttrycker oro över det fortsatta bruket av segregering i skolor i vissa kommuner och efterlyser proaktiva åtgärder för att minska segregeringen.

33. Europaparlamentet noterar med oro att nästan inga framsteg har gjorts när det gäller att minska de hinder som personer med funktionsnedsättning möter i de flesta sammanhang i livet. Parlamentet uppmuntrar till större insatser för att fullborda den rättsliga och institutionella ramen för rättigheter för personer med funktionsnedsättning och förbättra genomförandet och efterlevnaden. Parlamentet noterar de ihållande strukturella utmaningarna i det arbete som utförs av Nordmakedoniens kommission för förebyggande av och skydd mot diskriminering till följd av resursbrist.

34. Europaparlamentet efterlyser ett bättre rättsligt skydd av hbtqi-personers rättigheter och åtgärder mot hatpropaganda riktad mot denna grupp, även på nätet. Parlamentet är djupt oroat över upptrappningen av hatet mot hbtqi-personer och hbtqi-organisationer i det civila samhället i Nordmakedonien.

35. Europaparlamentet uppmanar med kraft alla politiska aktörer att ändra lagen om folkbokföring, säkerställa ett snabbt, tillgängligt och obehindrat rättsligt erkännande av könstillhörighet och inrätta ett transparent rättsligt förfarande i linje med internationella standarder och den i sammanhanget aktuella domen från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna från 2019.

36. Europaparlamentet uppmanar med kraft myndigheterna att återinföra central antidiskrimineringsterminologi i lagen om primärutbildning och efterlyser ett återinförande av bestämmelser om obligatorisk rapportering av våld i skolan för att skydda utsatta grupper.

37. Europaparlamentet noterar med oro levnadsvillkoren i fängelserna i Nordmakedonien, som måste åtgärdas snarast.

38. Europaparlamentet välkomnar det förbättrade samarbetet om gränsförvaltning och uppmanar Nordmakedonien att stärka migrationshanteringen, bekämpa kriminella nätverk av migrantsmugglare, människohandlare och andra typer av organiserad brottslighet, förbättra anpassningen till EU:s regelverk och ta itu med ihållande utmaningar i hanteringen av reguljär och

irreguljär migration, med full respekt för de mänskliga rättigheterna och internationell rätt. Parlamentet understryker att olagliga avvisningar vid Nordmakedoniens gränser måste förhindras.

39. Europaparlamentet lovordar Nordmakedoniens regering för dess snabba reaktion på den antisemitiska mordbrandsattacken mot en judisk byggnad i Skopje den 12 april 2026.

Rättsstaten

40. Europaparlamentet uttrycker oro över att det inte har gjorts tillräckliga framsteg i fråga om rättssystemet, domstolsväsendets och åklagarväsendets oberoende samt insatserna för att stärka rättsstaten och ramarna för korruptionsbekämpning. Parlamentet uppmanar de politiska aktörerna att snarast upphöra med politisk inblandning i rättsväsendet. Parlamentet noterar med oro de djupa strukturella svagheterna och negativa trenderna när det gäller ett fungerande rättsväsende, inbegripet otillräcklig finansiering och bemanning av rättsliga institutioner, vilket undergräver dess oberoende. Parlamentet uppmanar därför Nordmakedonien att påskynda genomförandet av strategin för reform av rättsväsendet 2024–2028.

41. Europaparlamentet understryker att rättsväsendets integritet och oberoende behöver skyddas, bland annat genom att domarrådet stärks i enlighet med den rekommendation och det yttrande som Venedigkommissionens expertgranskningsuppdrag avgav 2023.

42. Europaparlamentet framför sin oro över att ändringarna av strafflagen i Nordmakedonien, som har förkortat preskriptionstiderna och sänkt påföljderna för korruption på hög nivå och missbruk av tjänsteställning, samt undergrävt pågående rättsliga förfaranden, inbegripet uppmärksammade fall, vilket har skapat en uppfattning om straffrihet för framstående politiska aktörer och ytterligare försvagat allmänhetens förtroende för rättsväsendet.

43. Europaparlamentet uppmanar de behöriga myndigheterna att säkerställa att potentiella hatbrott, inbegripet avseende etniska grupper och befolkningsgrupper, följs upp på ett lämpligt sätt.

44. Europaparlamentet noterar med oro att inga framsteg har gjorts när det gäller att förebygga och bekämpa korruption och att korruptionen fortfarande är utbredd på många områden. Parlamentet understryker att det fortfarande finns en avsevärd och oförklarlig klyfta mellan formellt tillkännagivna korruptionsutredningar och rättsliga beslut om skuld i korruptionsfall på hög nivå. Parlamentet uppmanar regeringen i Nordmakedonien att förbättra genomförandet av sin nationella strategi för förebyggande av korruption och intressekonflikter, och att anta en ny strafflag i linje med EU:s regelverk och internationella standarder. Parlamentet efterlyser dessutom ett stärkt skydd för visselblåsare, eftersom det fortfarande är svagt, vilket avskräcker enskilda personer från att rapportera korruptionsfall. Parlamentet välkomnar dock Nordmakedoniens aktiva deltagande i det internationella avtalet om utbyte av uppgifter för kontroll av förklaringar om tillgångar, vilket har lett till att landet nu fungerar som regional referenspunkt i mekanismen.

45. Europaparlamentet efterfrågar med kraft ett snabbt antagande av en övergripande strategi mot korruption för 2026–2030 med tydliga ansvarsområden och mätbara mål, och efterlyser att de kvarstående rekommendationerna från gruppen av stater mot korruption (Greco) genomförs.

46. Europaparlamentet noterar med oro att dröjsmål i domstolsförfaranden och begränsade resurser fortfarande står i vägen för solida resultat avseende korruptionsfall på hög nivå. Parlamentet efterlyser i synnerhet utredningar och slutliga fällande domar i korruptionsfall på hög nivå som skulle kunna tjäna som exempel på att korruption bekämpas på alla nivåer och att det inte kommer att råda straffrihet.

47. Europaparlamentet noterar att det upplevda förtroendet för rättsväsendet fortsätter att vara mycket lågt och att ytterligare insatser behövs för att förhindra otillbörlig påverkan och hot.

48. Europaparlamentet uppmanar Nordmakedonien att anstränga sig mer för att bekämpa penningtvätt.

49. Europaparlamentet uppmanar till en mer samordnad insats för att på ett effektivt sätt motverka organiserad brottslighet. Parlamentet uppmanar regeringen i Nordmakedonien att anpassa den nationella lagstiftningen om vapen, narkotika och psykotropa ämnen till EU:s regelverk.

50. Europaparlamentet uppmuntrar de nationella myndigheterna att inrätta en övergripande stödram för kvinnor som överlevt könsrelaterat våld, inbegripet genom att tillhandahålla ett rättsligt garanterat ekonomiskt stöd, garantera kostnadsfri rättshjälp och befrielse från att betala rättegångskostnader, inrätta en statlig fond

för att täcka obetalt underhåll och investera mer i kvinnors ekonomiska egenmakt genom riktade utbildningar, sociala företag och lokala sysselsättningsinitiativ.

Socioekonomiska reformer

51. Europaparlamentet stöder fortsatta insatser för att modernisera ekonomin, ta itu med kompetensglapp, stärka den digitala ekonomin och förbättra företagsklimatet, vilket är förenligt med att bemöta konkurrenstrycket på EU:s inre marknad. Parlamentet betonar att en hållbar ekonomisk tillväxt är beroende av rättsstatsprincipen, rättsväsendets förutsägbarhet och effektiva åtgärder mot korruption. Parlamentet begär att den grundläggande budgetlagen från 2023, som inför finanspolitiska regler och ett finanspolitiskt råd, ska genomföras och att budgetplaneringen på medellång sikt ska stärkas.

52. Europaparlamentet understryker behovet att ta itu med sociala utmaningar, säkerställa en sysselsättningspolitik av hög kvalitet, främja social konvergens mot EU:s standarder och uppnå framsteg när det gäller den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

53. Europaparlamentet välkomnar de första stegen i genomförandet av reformagendan och det fleråriga arbetsprogrammet inom ramen för faciliteten för reformer och tillväxt för västra Balkan, som är på god väg att ge invånarna konkreta fördelar. Parlamentet uppmuntrar Nordmakedonien att fortsätta att genomföra sin reformagenda. Parlamentet betonar behovet av att avsevärt påskynda och genomföra reformagendan, särskilt när det gäller klustret för grundläggande principer. Parlamentet betonar att utbetalningen av medel bara får ske på villkor att överenskomna reformmål och delmål uppnås. Parlamentet välkomnar antagandet av den övergripande cybersäkerhetsramen och den uppdaterade lagen om elektroniska dokument, elektronisk identifiering och betrodda tjänster. Parlamentet välkomnar det objektiva och faktabaserade sätt på vilket kommissionen hittills har bedömt genomförandet av reformåtgärderna. Parlamentet välkomnar varmt den senaste utbetalningen på 65,7 miljoner euro till Nordmakedonien inom ramen för faciliteten för reformer och tillväxt, efter en positiv bedömning av genomförandet av reformer, särskilt på områdena digitalisering och utbildning.

54. Europaparlamentet uppmanar EU och Nordmakedonien att eftersträva förstärkt tillsyn och ett meningsfullt deltagande från civilsamhällesorganisationer, näringslivsorganisationer och arbetsmarknadens parter i alla stadier av faciliteten för reformer och tillväxt för västra Balkan, inklusive utarbetandet av reformåtgärder, genomförandet av projekt och övervakningen av resultat. Parlamentet erkänner behovet av att förbättra företagsklimatet och marknadsekonomins funktion. Parlamentet efterlyser att ett större

fokus läggs på åtgärder för att korrigera marknadssnedvridningar och på sociala skyddsåtgärder. Parlamentet begär att större uppmärksamhet ska ägnas åt negativa demografiska trender och åt att få bukt med den informella ekonomin och dess negativa sociala och finanspolitiska konsekvenser.

55. Europaparlamentet uppmanar myndigheterna att värna representativa fackliga organisationers oberoende och legitima roll och säkerställa respekten för grundläggande arbetstagarrättigheter, inbegripet kollektivförhandlingar, såväl i lagstiftningen som i praktiken. Parlamentet uppmanar vidare myndigheterna att säkerställa en konstruktiv och meningsfull dialog med fackliga organisationer om brådskande frågor som exempelvis löner, arbetsförhållanden och socialt skydd, även när det gäller plattformsarbete.

56. Europaparlamentet konstaterar att de kulturella och kreativa sektorerna är strategiskt viktiga och att det behövs en stabil, EU-anpassad upphovsrättsram. Parlamentet uppmanar Nordmakedonien att säkerställa rättvis ersättning för författare och utövande konstnärer, anpassa den kollektiva förvaltningen av rättigheter till EU:s regelverk och stärka bekämpningen av piratkopiering. Parlamentet understryker att ett svagt skydd för rättighetsinnehavare undergräver mediers hållbarhet och produktionen av audiovisuellt innehåll av hög kvalitet.

57. Europaparlamentet uppmanar till fortsatt genomförande av strategier för aktivering av ungdomar, långtidsarbetslösa och lågutbildade personer samt mindre gynnade grupper, såsom kvinnor, personer med funktionsnedsättning, romer och egyptier, på arbetsmarknaden.

58. Europaparlamentet uppmuntrar till att stärka ungdomspolitiken genom att ändra lagen om ungdomars deltagande och ungdomspolitik, införa en effektiv övervakning och en särskild budgetkodex samt förbättra de lokala ungdomsstrukturerna.

59. Europaparlamentet välkomnar Nordmakedoniens integrering i det gemensamma eurobetalningsområdets (Sepa) geografiska tillämpningsområde.

60. Europaparlamentet välkomnar varmt kommissionens förslag och rådets bemyndigande att inleda förhandlingar om att utvidga EU:s ”roaming som hemma”-system till att omfatta Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kosovo, Montenegro, Nordmakedonien och Serbien, och uppmanar kommissionen och partnerländerna på västra Balkan att snabbt vidta nödvändiga åtgärder för ett ömsesidigt öppnande av EU:s och dessa partnerländers roamingmarknader. Parlamentet betonar att utvidgningen av området ”roaming som hemma” skulle ge konkreta fördelar för både invånare och företag, främja direkta

personkontakter, stimulera ekonomiska band, stödja utbildningsutbyte och underlätta turism.

61. Europaparlamentet uppmanar Nordmakedonien att anpassa sig till EU:s regelverk i fråga om granskning av utländska direktinvesteringar.

Miljö, biologisk mångfald, energi och transporter

62. Europaparlamentet vill se ökade investeringar i transport- och energiinfrastruktur och i arbetet med att anpassa transport-, energi- och miljölagstiftningen till EU:s normer. Parlamentet begär att den nationella lagstiftningen anpassas till EU:s regler om passagerares rättigheter. Parlamentet understryker att man behöver stärka förbindelserna och säkerställa obehindrade handelsflöden, framför allt när det gäller vägtrafik. Parlamentet begär att EU:s in- och utresesystem ska genomföras, samtidigt som man beaktar dess inverkan på yrkesförare och leveranskedjor.

63. Europaparlamentet betonar vikten av gränsöverskridande förbindelser såsom korridorerna VIII och X i det transeuropeiska transportnätet (TEN-T), eftersom de är mycket viktiga för att utöka det ekonomiska samarbetet med grannländerna och de direkta personkontakterna. Parlamentet räknar med ett effektivt genomförande av gjorda åtaganden. Parlamentet välkomnar överenskommelsen mellan Bulgarien och Nordmakedonien om att bygga en gränsöverskridande järnvägstunnel, vilket är ett avgörande steg mot ett slutförande av järnvägsförbindelsen utmed korridor VIII. Parlamentet noterar den strategiska betydelse som korridor VIII har för EU:s och Natos geostrategiska autonomi, och att den fungerar som en viktig logistikväg längs Natos södra flank.

64. Europaparlamentet välkomnar antagandet av energilagen i maj 2025, men understryker att landet fortfarande är starkt beroende av kol. Parlamentet efterlyser ett snabbt införande av förnybar energi och ett större fokus på energieffektivitet, särskilt för byggnader.

65. Europaparlamentet beklagar att få framsteg har gjorts inom miljölagstiftningen. Parlamentet efterlyser i synnerhet brådskande åtgärder för att ta itu med luft- och vattenkvaliteten och hanteringen av avloppsvatten, bland annat genom ökad och tydligt öronmärkt nationell finansiering av infrastruktur för vattenförsörjning och sanitetstjänster i stads- och landsbygdsområden, så att byars vattensystem kan anslutas till kommunala vattennät när så är möjligt, med tydligt fastställda institutionella ansvarsområden, och säkerställande av regelbundna sanitära kontroller och laboratoriekontroller med offentliggjorda resultat och bättre tillsyn i form av inspektioner, inbegripet införande av sanktioner för oreglerade, dåligt underhållna eller förorenande system.

66. Europaparlamentet noterar med oro de ihållande höga nivåerna av

luftföroreningar, särskilt i stadsområden, som är starkt kopplade till kolförbränning och cementtillverkning. Parlamentet uttrycker i detta sammanhang stor oro över den nya lagen om kontroll av industriutsläpp, och uppmanar med kraft myndigheterna att ändra den genom ett öppet och inkluderande offentligt förfarande med deltagande av alla relevanta aktörer, särskilt miljöexperter och organisationer i det civila samhället. Parlamentet understryker att luftkvaliteten snarast behöver förbättras i städerna, bland annat genom åtgärder såsom införande av lågutsläppszoner och inköp av moderna mindre förorenande fordon för kollektivtransport.

67. Europaparlamentet noterar med oro att endast begränsade framsteg har gjorts i genomförandet av horisontell miljölagstiftning, och uppmanar eftertryckligen Nordmakedonien att till fullo anpassa och verkligen genomföra direktiven om miljökonsekvensbedömning[8] och strategisk miljöbedömning[9], inbegripet sekundärlagstiftning om små vattenkraftsprojekt.

68. Europaparlamentet uppmanar med kraft Nordmakedoniens regering och lokala myndigheter att intensifiera åtgärderna för biologisk mångfald, att ge områden som har utnämnts på grundval av Bernkonventionen ett effektivt rättsligt skydd och att skynda på kartläggningen och utnämningen av framtida Natura 2000-områden. Parlamentet uppmanar med kraft Nordmakedoniens regering att prioritera och påskynda antagandet av en ny naturskyddslag som ska ersätta den föråldrade rättsliga ramen och säkerställa en fullständig anpassning till EU:s habitat-[10] och fågeldirektiv[11].

69. Europaparlamentet välkomnar Nordmakedoniens fortsatta samarbete med Kosovo och Albanien med avseende på den gränsöverskridande nationalparken i Šarbergen. Europaparlamentet upprepar att lagen om en ny proklamation av nationalparken Mavrovo snarast behöver antas och att dess förvaltningsplan behöver slutföras och verkligen genomföras. Parlamentet uppmuntrar till införandet av Jablanica i den nationella förteckningen över skyddade områden. Parlamentet uppmanar med

---

8 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EUT L 26, 28.1.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj).

9 Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (EGT L 197, 21.7.2001, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj).

10 Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

11 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (EUT L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

kraft Nordmakedonien att utarbeta och genomföra en nationell handlings- och förvaltningsplan för bevarande av Balkanlodjuret som är anpassad till den regionala strategin, och att göra detta i samarbete med grannländerna, bland annat i syfte att upprätthålla ekologisk konnektivitet mellan viktiga livsmiljöer, inbegripet Mavrovo och Jablanica och gränsöverskridande områden.

Regionalt samarbete och utrikespolitik

70. Europaparlamentet välkomnar Nordmakedoniens värdefulla och betydande bidrag till samarbete och stabilitet på regional nivå genom landets deltagande i regionala ekonomiska och diplomatiska initiativ, såsom Berlinprocessen, tillväxtplanen för västra Balkan och genomförandet av avtalen om en gemensam regional marknad.

71. Europaparlamentet efterlyser ett konsekvent engagemang för dialog och samarbete med grannländerna i syfte att öka den regionala stabiliteten och främja ömsesidigt förtroende. Parlamentet efterlyser ett fortsatt främjande av direkta personkontakter i Sydösteuropa. Parlamentet understryker vikten av att genomföra internationella avtal i god tro, såsom Prespa-avtalet och fördraget om vänskap, god grannsämja och samarbete med Bulgarien.

72. Europaparlamentet erkänner att det finns olika tolkningar av det makedoniska samhällets historiska särdrag. Parlamentet understryker att dess betänkande inte syftar till att föregripa eller begränsa den akademiska debatten om dessa frågor, och sådana tolkningar påverkar inte heller parlamentets bedömning av Nordmakedoniens framsteg mot EU-anslutning, som fortfarande bedöms mot Köpenhamnskriterierna och principerna om goda grannförbindelser. Parlamentet uppmanar eftertryckligen alla parter att återuppta arbetet i den gemensamma tvärvetenskapliga expertkommissionen för frågor rörande historia och utbildning i Bulgarien och Nordmakedonien och att utföra sitt arbete i god tro och därigenom föra samhällena närmare varandra. Parlamentet fördömer alla försök att ersätta historiska monument och/eller artefakter, inklusive förstörelse av autentiskt kulturarv. Parlamentet beklagar att bulgariska inskriptioner förstörts och förfalskats.

73. Europaparlamentet uttrycker stark oro över att det senaste mötet i den gemensamma mellanstatliga kommissionen, som inrättades enligt artikel 12 i fördraget om vänskap, god grannsämja och samarbete, hölls den 17 juli 2022 och att inget nytt möte har hållits sedan dess. Parlamentet uppmanar eftertryckligen regeringarna i Bulgarien och Nordmakedonien att snabbt anordna ett tredje möte för den gemensamma mellanstatliga kommissionen för att gå vidare med genomförandet av fördraget och tillhörande protokoll.

74. Europaparlamentet uppmanar med kraft Bulgariens och Nordmakedoniens gemensamma tvärvetenskapliga

expertkommission för frågor rörande historia och utbildning, som inrättades till följd av fördraget om vänskap, god grannsämja och samarbete med Bulgarien, att uppnå tydliga och konkreta resultat. Parlamentet understryker att texterna bör avspegla tolkningen av historiska fakta och siffror från de båda folkens gemensamma historia på grundval av objektiva, tillförlitliga och evidensbaserade historiska källor och dokument, vetenskaplig tolkning och historiska händelser, i enlighet med det andra protokollet till fördraget med Bulgarien.

75. Europaparlamentet noterar med oro de allt starkare banden mellan Nordmakedonien och Serbiens regering, som för en illiberal agenda. Parlamentet varnar dessutom för Kinas växande ekonomiska och politiska inflytande i regionen, som särskilt utövas genom infrastrukturprojekt och utlåning. Parlamentet noterar med lika stor oro rapporterna om ryska försök att utöva inflytande i Nordmakedonien. Parlamentet uppmanar EU att stödja Nordmakedonien när det gäller att öka motståndskraften mot yttre påverkan som utövas genom religiösa nätverk. Parlamentet uttrycker oro över narrativ som sprids i regionen, bland annat den så kallade serbiska världen, som ifrågasätter ländernas suveränitet och territoriella integritet.

76. Europaparlamentet påminner om behovet av att öppna den jugoslaviska underrättelsetjänstens arkiv (UDBA och KOS), som förvaras i både Nordmakedonien och Serbien. Parlamentet betonar behovet att öppna dessa arkiv i hela regionen för att behandla det totalitära förflutna på ett transparent sätt, i syfte att stärka demokratin, ansvarsskyldigheten och institutionerna på västra Balkan.

77. Europaparlamentet lovordar landets långtgående och mångåriga anpassning till EU:s utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik, inbegripet i fråga om restriktiva åtgärder. Parlamentet beklagar dock de allt vanligare nedlagda rösterna i viktiga omröstningar i internationella organ i stället för att majoritetsståndpunkten inom EU följs. Parlamentet uppmanar därför regeringen i Nordmakedonien att i tveksamma fall ansluta sig till majoritetsståndpunkten inom EU. Parlamentet lyfter fram Nordmakedoniens geostrategiska betydelse och dess viktiga roll som medlem i Nato. Parlamentet välkomnar landets aktiva deltagande i EU:s uppdrag och insatser inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken, och dess bidrag till EU:s ledande roll i fredsbevarande, konfliktförebyggande och internationell krishantering. Parlamentet välkomnar Nordmakedoniens beredvillighet att utöka samarbetet med EU inom ramen för säkerhets- och försvarspartnerskapet.

°

° °

78. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till Europeiska rådets ordförande, rådet och kommissionen samt till vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament och Republiken Nordmakedoniens president, regering och parlament.